

Buitenlands avontuur

Deichsanierung Xanten

Pakweg 150 kilometer ten oosten van Oosterhout ligt de Duitse, historische stad Xanten. Sinds september 2011 hét toneel voor het eerste grote werk van Martens en Van Oord over de grens. Regiomanager Dolf van Atteveld, project-leider Bart Hubers en uitvoerder Alfons Vuist vertellen over de totstandkoming en uitvoering van dit buitenlandse avontuur.

"Dit werk in Duitsland past geheel binnen de strategie van Martens en Van Oord om ook buiten Nederland actief te worden, vertelt Dolf. "We willen ons de komende jaren vooral richten op onze buurlanden België en Duitsland. Met dit project is de eerste stap gezet."

In opdracht van Deichverband Xanten-Kleve verzwaart Martens en Van Oord de dijk die de stad Xanten beschermt tegen het water van de Rijn. Bart: "Over een lengte van 2.850 meter wordt de bestaande dijk afgegraven en een nieuwe dijk aangelegd, die 30 tot 50 centimeter hoger is. De nieuwe dijk zal bestaan uit drie zones. Zone 1, de waterkerende kant, zal bestaan uit klei, voornamelijk afkomstig uit de oude dijk. Zone 2 is de kern van de dijk, bestaande

uit zand en zone 3 is de drainage aan de landkant van de dijk, bestaande uit grof doorlatend materiaal. Het materiaal voor zone 2 en 3 wordt aangevoerd van buitenaf en is grotendeels afkomstig van een ander project van Martens en Van Oord, namelijk het project Natuurvriendelijke Oevers Maas."

Hergebruik grondstoffen

Natuurvriendelijke Oevers Maas is een project waarbij Martens en Van Oord, in opdracht van Rijkswaterstaat, 36,5 kilometer oever van de Maas opnieuw inricht. "Bij Natuurvriendelijke Oevers Maas komen behoorlijk wat grondstoffen vrij", vertelt Bart. "Samen met Dolf was ik op zoek naar afzet voor deze grondstoffen. Op een gegeven moment kreeg ik een aanvraag voor klei, vanuit Duitsland.

Verschillen in Duitsland

Naast het spreken van een aardig woordje Duits, vraagt een werk in Duitsland ook om kennis van Duitse aanbestedings- en contractvormen. "Eigenlijk kun je stellen dat wij in Nederland op dit gebied zo'n 10 jaar verder zijn dan Duitsland", vertelt Bart. "Dit werk wordt uitgevoerd volgens een VOB-contract, vergelijkbaar met een RAW-contract in Nederland. Waar in Nederland de aannemer steeds meer zelf verantwoordelijk is voor het waarborgen van de kwaliteit van een werk, is het in Duitsland nog heel gebruikelijk dat een opzichter hierop toeziet. Echt óveral zijn regels voor, maar gelukkig beschikken we bij Martens en Van Oord over veel kennis van Duitse wet- en regelgeving en zitten we met de opzichter vaak op één lijn. Alfons merkt op dat hij ook qua technologie ziet dat we al een stap verder zijn dan in Duitsland. "Een voorbeeld hiervan is het gebruik van GPS. Steeds meer van onze machines zijn uitgerust met GPS-systemen, maar in Duits materieel zie je dit nog bijna niet."

Uitvoerder Alfons Vuist

Aanvoer van de meeste grondstoffen vindt plaats over water

Uit een aantal onderzoeken bleek dat de grondstoffen van Natuurvriendelijke Oevers Maas zeer geschikt zijn voor de dijkenbouw in Duitsland. Ik heb contact gezocht met mijn relaties in Duitsland en hoorde dat dit project in Xanten eraan zat te komen. Toen bleek dat we de materialen die we volgens het bestek moeten leveren, grotendeels zelf winnen bij Natuurvriendelijke Oevers Maas, hebben we ingeschreven. Onze scherpe aanbieding heeft er vervolgens voor gezorgd dat we het werk in augustus vorig jaar gegund hebben gekregen."

In september 2011 is gestart met de voorbereidingen, zoals het rooien van bomen, het afbreken van omheiningen en het aanleggen van een bouwweg langs het werk, om de omgeving zo

min mogelijk overlast te bezorgen. "Het werk aan de dijk kon pas in april 2012 van start gaan, omdat het in Duitsland verboden is tussen november en april aan dijken te werken in verband met hoogwatergevaar", vertelt Alfons. "In april zijn we daarom meteen begonnen met het afzetten van bovengrond. Om de klei uit de bestaande dijk te kunnen gebruiken, moet eerst de bovengrond worden afgegraven. Wanneer de nieuwe dijk op hoogte is, gaat de bovengrond hier weer bovenop. Half mei is ook de tijdelijke loswal aan de Rijn in gebruik genomen. Hier worden de grondstoffen, die per schip vanaf het project Natuurvriendelijke Oevers Maas worden aangevoerd, met een kraan gelost en vervolgens met vrachtwagens het werk in gereden."

De cijfers op een rij

Materieelinzet:

2 bulldozers
3 graafmachines
1 shovel
2 vrachtwagens
1 loskraan

Ontgraven:

105.000 m³ Bovengrond
292.000 m³ Klei

Leveren:

300.000 m³ Materiaal, waaronder klei, kernmateriaal, grind en wegfundering

Driekwart van de grondstoffen zal op deze manier worden aangevoerd per schip. De rest van de grondstoffen wordt aangevoerd per as, over de speciaal aangelegde bouwweg. In totaal gaat het om bijna 200.000 kuub materiaal dat vanaf Natuurvriendelijke Oevers Maas aangevoerd zal worden. Het koppelen van projecten waar materiaal vrijkomt aan projecten waar materiaal nodig is, is één van de sterke punten van Martens en Van Oord. Op deze manier hoeven grondstoffen van een project niet afgevoerd of opgeslagen te worden, terwijl ze voor een ander project juist gewonnen moeten worden. Kortom, een duurzame en efficiënte werkwijze die Martens en Van Oord bij zo veel mogelijk projecten probeert toe te passen.

Planning

Volgens de regels in Duitsland moet op 1 november van dit jaar de dijk weer op sterkte zijn. “We streven ernaar om dit zomerseizoen 90 en misschien zelfs 100 procent van de grondwerkzaamheden afgerond te hebben”, vertelt Bart. “Dan kunnen we in de winter en in het voorjaar van 2013 zo veel mogelijk wegebouw klaarmaken. Als alles volgens planning verloopt, dan zal dit buitenlandse avontuur in de zomer van 2013 afgelopen zijn.” Wat Dolf betreft smaken deze eerste verzette kuubs over de grens naar meer. “Ik geloof erin dat er in de toekomst nog meer werken in het buitenland voor Martens en Van Oord zijn weggelegd”, zegt Dolf. “Bart vult aan: “Ik ook, maar laten we nu niet teveel op de zaken vooruit lopen en eerst dit werk tot een goed einde brengen.”

Ties van Limpt

De Mensen die het Maken

Bulldozermachinist Ties van Limpt en kraanmachinist Bruis de Kock zijn erg enthousiast over hun werk in Xanten. “Ik vind het erg mooi werk, een dijkverzwaring. Het gebied is mooi uitgestrekt en met een leuke ploeg probeer je iedere keer weer voor elkaar te krijgen wat er die dag op de planning staat”, vertelt Bruis. Ook Ties, die tot voor kort leerlingmachinist was en nu met een diploma op zak in zijn eigen bulldozer werkt, vindt het leuk dat hij echt iets aan het maken is. “In tegenstelling tot bijvoorbeeld een project als ‘Ontpoldering Noordwaard’ in Werkendam, zijn we hier maar met een klein clubje. Na iedere dag zien we dus meteen resultaat van ons werk.”

Bruis de Kock